

ҚОНУНИ ҶУМҲУРИИ ТОҶИКИСТОН ДАР БОРАИ МУҲОЦИРАТ

**(Ахбори Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон, соли 1999, №12, мод. 320;
соли 2002, № 4, қисми 1, мод. 248; соли 2005, №12, мод. 657; соли 2008, №12,
қисми 2, мод.1004; соли 2010, №1, мод.)**

Ҳамин қонун муносибатҳоро дар соҳаи муҳоҷирати аҳоли танзим карда, асосҳои ҳуқуқӣ, иқтисодӣ ва иҷтимоии равандҳои муҳоҷират, инчунин муҳайё сохтани шароити зарурии ҳаётро дар маҳалли нав барои **шахси** ва оилаҳое, ки ба Ватани аҷдодии худ бармегарданд, муайян менамояд. **(ҚҶТ аз 31.12.08с №470).**

Моддаи 1. Мафҳумҳои асосӣ, ки дар ҳамин қонун истифода мегарданд

Дар Қонуни мазкур мафҳумҳои асосии зайл истифода мегарданд:

-**муҳоҷират** - ҷойивазкунии бебозгашт, муваққатӣ, инчунин мавсимии **шахси** воқеӣ аз Ҷумҳурии Тоҷикистон ва ба Ҷумҳурии Тоҷикистон, инчунин вобаста ба тағйири маҳалли истиқомат, кор, кучидани **шахси** воқеӣ дар дохили Ҷумҳурии Тоҷикистон;

-**муҳоҷирати дохилӣ** - ҷойивазкунии бебозгашт, муваққатӣ инчунин мавсимии **шахси** воқеӣ дар дохили Ҷумҳурии Тоҷикистон;

-**муҳоҷири хориҷӣ** – шаҳрвандони хориҷӣ ё **шахси** бешаҳрвандӣ, ки ба Ҷумҳурии Тоҷикистон барои истиқомати муваққатӣ ё доими омадаанд;

-**муҳоҷирати хориҷӣ** – ҳиҷрати шаҳрвандони хориҷӣ ё **шахси** бешаҳрвандӣ ба Ҷумҳурии Тоҷикистон барои истиқомати муваққатӣ ё доимӣ;

-**муҳоҷирати оилавии хориҷиён** – ҳиҷрати гурӯҳи ҳешовандон ба Ҷумҳурии Тоҷикистон барои истиқомати муваққатӣ ё доимӣ;

-**муҳоҷирати коллективонаи хориҷиён** - муташаккилона ба Ҷумҳурии Тоҷикистон кечида омадани шаҳрвандони хориҷӣ ва **шахси** бешаҳрвандӣ;

-**муҳоҷирони ғайриқонунии хориҷӣ** – шаҳрвандони хориҷӣ ё **шахси** бешаҳрвандӣ, ки мустақилона, бе иҷозати дахлдори **мақомоти** ваколатдор ба қаламрави Ҷумҳурии Тоҷикистон омадаанд ё онро бо роҳи фиреб гирифтаанд, инчунин ба қаламрави Ҷумҳурии Тоҷикистон дар асоси иҷозати дахлдор омада, вале онро баъди гузаштани меҳлати будубош тарк накардаанд; **(Қ ҶТ аз 12.01.2010с, №591).**

-**муҳоҷирати меҳнатӣ ба хориҷа** - сафари ихтиёрии қонунии шаҳрвандони ба таври доими дар қаламрави Ҷумҳурии Тоҷикистон сукунатдошта ба хориҷи кишвар, инчунин сафари шаҳрвандони хориҷӣ ва шахсони бешаҳрвандӣ ба таври доими берун аз ҳудуди Ҷумҳурии Тоҷикистон сукунатдошта ба қаламрави он барои машғул шудан ба кори музднок тибқи шартномаи (қарордоди) меҳнатӣ;

-**муҳоҷирати меҳнатии наздисарҳадӣ** - сафари ҳаррӯза ва ё ҳафтае як маротибаи шаҳрвандони Ҷумҳурии Тоҷикистон ба қаламрави давлати ҳамсарҳад ва сафари ҳарреза ва ё ҳафтае як маротибаи шаҳрвандони давлати ҳамсарҳад ба қаламрави Ҷумҳурии Тоҷикистон бо мақсади машғул шудан ба кори музднок тибқи шартномаи (қарордоди) меҳнатӣ, бо шarti истиқомати доимӣ дар ҳудуди

давлати тарк намудаашон;

-**коргари муҳочир** - шахсе, ки дар давлати ҷои кор, ба таври доими истиқомат намекунад, шаҳрванди он намебошад, ба ғайолияти меҳнати музнок машғул буд, машғул аст ё машғул мешавад;

-**коргари наздисарҳадӣ** - коргари муҳочире, ки ҷои истиқомати муқаррарии худро дар давлати ҳамсарҳад нигоҳ медорад ва ҳар рез ё як маротиба дар як ҳафта ба он ҷо бармегардад;

-**давлати таркнамуда** - давлате, ки коргари муҳочир дар қаламрави он ба таври доими истиқомат дорад ва барои машғул шудан ба кори музнок ба давлати дигар сафар мекунад;

-**давлати ҷойи кор** - давлате, ки дар он коргари муҳочир ба ғайолияти меҳнати музнок машғул буд, машғул аст ва ё машғул мешавад;

-**муҳочирон** - **шахсе**, ки ихтиёран кишвари иттиқомати доимии худро тарк карда, барои истиқомати доими ба қаламрави Ҷумҳурии Тоҷикистон омадаанд:

1. бо мақсади якҷоя шудан бо оилае, ки дар қаламрави Ҷумҳурии Тоҷикистон истиқомат мекунад;

2. бо мақсади баргаштан ба маҳалли пештараи истиқомат;

3. бо мақсади баргаштан ба ватани аҷдодӣ (репатриантҳо);

4. бо сабаби бастанӣ акди никоҳ бо шахсе, ки шаҳрванди Ҷумҳурии Тоҷикистон мебошад.

-**муҳочирони иҷборӣ** - **шахсе**, ки шаҳрвандони Ҷумҳурии Тоҷикистон буда, бинобар нисбат ба онҳо содир гардидани зероварӣ ва таъкиб, ё вобаста ба нишонаҳои мансубияти наҷодӣ ё миллӣ, этниқодӣ динӣ, забонӣ, **мавқеи** сиёсӣ, мансубият ба гурӯҳи муайяни иҷтимоӣ вобаста ба ҳаффи таҳдиди воқеии таъкиб на танҳо ба худӣ онҳо, балки ба аъзои оилаи онҳо иҷборан маҳалли истиқомати доимии худро тарк карда, дар қаламрави **кишвари хориҷӣ** мебошанд. (**ҚҶТ аз 31.12.08с №470**).

-**маҳалли истиқомати муваққатии муҳочирон** - маҳалли аҳолинишини қаламрави Ҷумҳурии Тоҷикистон, ки аз ҷониби мақоми марказии иҷроия бо мувофиқаи **мақомоти иҷроияи маҳаллии ҳокимияти давлатӣ** ва дигар мақомоти салоҳиятдор муайян шудааст ва дар он хонаҳои истиқоматие мавҷуданд, ки барои ҷойгир кардан ва истиқомати муваққатии репатриантҳо, реэмигрантҳо, муҳочирони иҷборӣ ва фирориён мувофиқанд;

- **репатриатсия** - ба ватан бозгашт ё баргардонидани асирони ҳарбӣ, **шахси** зуран кечонидашуда, фирориён ва муҳочирон;

- **репатриантҳо** - **шахси** воқеие, ки вобаста ба репатриатсия бармегарданд;

- **эмигрантсия** – ҳичрати бебозгашт ё муваққатии **шахси** воқеӣ аз Ҷумҳурии Тоҷикистон ба кишвари дигар;

- **реэмигрантҳо** - ба Ватан баргаштани **шахси** дар эмигрантсия буда;

- **эмигрантҳо** - **шахси** воқеие, ки эмигрантсия мекунад;

- **муҳочирӣ экологӣ** - **шахси**, ки манзили худро бар асари офатҳои экологӣ ноилҷо тарк кардаанд. (**Қ ҶТ аз 12.01.2010с, №591**).

- **муҳочирати экологӣ** - **ҷараёни маҷбурии кӯчидани шаҳрвандон дар ҳудуди давлати худ вобаста ба вайрон гардидани вазъи муҳити зист ё фалокатҳои экологӣ**; (**Қ ҶТ аз 12.01.2010с, №591**).

- субъектҳои хоҷагидорӣ – шахсони воқеӣ ё ҳуқуқие, ки ҷаъолияти хоҷагидориро ба амал мебароранд ва барои ҷаъолияти бо кор таъминкунии шаҳрвандони Ҷумҳурии Тоҷикистон дар хориҷи кишвар ва ҷалб намудани қувваи кории хориҷӣ ба Ҷумҳурии Тоҷикистон иҷозатнома доранд. (Қ ҶТ аз 12.01.2010с, №591).

Моддаи 2. Принципҳои асосии танзими муҳоҷират

Муҳоҷират бо принципҳои зерин асос меёбад:

- таъмини ҳуқуқи инсон барои интиҳоби озодии маҳалли истиқомат, озодии меҳнат, интиҳоби озоди навъи ҷаъолият ва касб, озодии ҳиҷрат, озодии рафтуомад;

- норавоии ҳама гуна маҳдудкунии ҳуқуқ аз реи миллат, наҷод, ҷинс, забон, эътиқоди динӣ, маҷкеи сиёсӣ, маълумот, **ваъи ҳуқуқи** иҷтимоӣ ва молу мулк; (Қ ҶТ аз 12.01.2010с, №591).

- иштироки мақомоти дахлдори давлатӣ дар ташкили ба низом овардани равандҳои муҳоҷират;

- иштироки шахсии муҳоҷирон дар ҷобачокунӣ дар маҳалли нави истиқомат бо дастгирии унвонии давлатии ташаббус ва худҷаъолияти ҳар як шахс, дар навбати аввал онҳое, ки аз минтақаҳои офати экологӣ ва табиӣ кечонида шудаанд;

- манъи бадарға ё баргардонидани маҷбурии муҳоҷирон ба кишваре, ки онҳо аз он омаданд;

- ҳамкорӣ бо дигар кишварҳо.

Моддаи 3. Қонунгузори Ҷумҳурии Тоҷикистон дар бораи муҳоҷират

Қонунгузори Ҷумҳурии Тоҷикистон дар бораи муҳоҷират ба Конституцияи (Сарқонуни) Ҷумҳурии Тоҷикистон асос ёфта, аз Қонуни мазкур, дигар санадҳои меъёрии ҳуқуқи Ҷумҳурии Тоҷикистон, инчунин санадҳои ҳуқуқи байналмилалӣ, ки Тоҷикистон онҳоро эътироф намудааст, иборат мебошад.

Моддаи 4. Субъектҳои муҳоҷират

1.Шахсоне, ки тибқи Қонуни мазкур барои истиқомати доимӣ ё муваққатӣ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон иҷозат гирифтаанд, вазъи ҳуқуқи муҳоҷирони хориҷиро мегиранд. (Қ ҶТ аз 12.01.2010с, №591).

2.Шахсоне, ки дар асоси қонунӣ барои истиқомати доимӣ аз Ҷумҳурии Тоҷикистон ба дигар кишварҳо кечидаанд (ғайр аз ходимони сафоратҳо ва намоёндагии Ҷумҳурии Тоҷикистон дар кишварҳои хориҷӣ, шаҳрвандони Ҷумҳурии Тоҷикистон, ки дар кишварҳои хориҷӣ муваққатан ҷаъолияти меҳнатиро анҷом медиҳанд, хизматчиёни ҳарбие, ки вазифаи ҳомиёни сулҳро иҷро мекунанд, инчунин **шахсе, ки дар таҳсил, табобат, сафарҳои туристӣ ва хизматӣ мебошанд) **ваъи ҳуқуқи** муҳоҷиронро мегиранд. (Қ ҶТ аз 12.01.2010с, №591).**

3.Шахсоне, ки дар дохили Ҷумҳурии Тоҷикистон иҷборан кечидаанд, **ваъи ҳуқуқи муҳоҷирони дохилро мегиранд. (ҚҶТ аз 31.12.08с №470). (Қ ҶТ аз 12.01.2010с, №591).**

4.Шахсоне, ки ба муқобили сулҳ, башарият ҷинойт содир кардаанд, муҳоҷири хориҷӣ ва ё реэмигрантҳо эътироф карда намешаванд. (ҚҶТ аз 31.12.08с №470). (Қ ҶТ аз 12.01.2010с, №591).

Моддаи 5. Тартиби амалӣ намудани муҳоҷирати дохилӣ ва муҳоҷирати экологӣ

Тартиби амалӣ намудани муҳоҷирати дохилӣ ва муҳоҷирати экологиро {укумати Ҷумҳурии Тоҷикистон муайян менамояд.

Моддаи 6. Мақомоти ваколатдор оид ба идораи равандҳои муҳоҷират дар Ҷумҳурии Тоҷикистон

1.Идораи равандҳои муҳоҷиратро дар Ҷумҳурии Тоҷикистон **мақомоти** давлатии аз ҷониби {укумати Ҷумҳурии Тоҷикистон ваколатдоршуда (минбаъд - **мақомоти** ваколатдор) анҷом медиҳад. (Қ ҶТ аз 12.01.2010с, №591).

2.Низомномаи **мақомоти** ваколатдор аз ҷониби {укумати Ҷумҳурии Тоҷикистон тасдиқ карда мешавад.(Қ ҶТ аз 12.01.2010с, №591).

Моддаи 7. Ваколатҳои мақомоти ваколатдор

1. **Мақомоти** ваколатдор ваколатҳои зайлро дорад: (Қ ҶТ аз 12.01.2010с, №591).

1). дар Ҷумҳурии Тоҷикистон қорҳои вобаста ба масъалаҳои муҳоҷиратро ҳамоҳанг месозад;

2). ба шахрвандони хориҷӣ ва **шахси** бешаҳрвандӣ барои анҷом додани фаъолияти меҳнатӣ, иҷозати дахлдор медиҳад;

3). равандҳои муҳоҷиратро дар кишвар таҳлил ва пешгӯӣ намуда, аз ин хусус ба Ҷумҳурии Тоҷикистон ва мақомоти маҳаллии ҳокимияти иҷроия иттилоъ медиҳад;

4). ба баррасии {укумати Ҷумҳурии Тоҷикистон оид ба ташаққули квотаҳои муҳоҷирати хориҷӣ пешниҳод манзур менамояд;

5). дар доираи квотаҳои тасдиқгардида кечонидан, қабул ва ҷобачокунии репатриантҳо, реэмигрантҳо ва муҳоҷирони иҷбориро ташкил мекунад;

6). бақайдгирӣ, баҳисобгирии репатриантҳо, реэмигрантҳо ва муҳоҷирони иҷбориро анҷом медиҳад;

7). дархости хаттии **шахсиро**, ки дар Ҷумҳурии Тоҷикистон хоҳиши дарёфти паноҳгоҳи сиёсиро доранд, қабул мекунад ва асноди заруриро ба расмият медарорад;

8) бақайдгирии муҳоҷирати шахрвандони Ҷумҳурии Тоҷикистон ба хориҷа ва бозгашт аз хориҷаро амалӣ менамояд; (Қ ҶТ аз 12.01.2010с, №591).

9) барои амалӣ гардонидани фаъолияти бо қор таъминкунии шахрвандони Ҷумҳурии Тоҷикистон дар хориҷи кишвар ва ҷалб намудани қувваи қории хориҷӣ ба Ҷумҳурии Тоҷикистон иҷозатнома медиҳад ва ҷиҳати ташкили фаъолият ба субъектҳои хоҷагидорӣ мусоидат намуда, санҷиши фаъолияти онҳоро амалӣ мекунад; (Қ ҶТ аз 12.01.2010с, №591).

10) муҳоҷирати меҳнатии ғайриқонуниро пешгирӣ менамояд, дар ҳолати

ошкор намудани вайронкунии қоидаҳои истиқомат аз ҷониби шаҳрвандони хориҷӣ ва шахсони бешаҳрванд барои ба ҷавобгариӣ маъмурий ва ҷиноятӣ кашидани онҳо мавод таҳия мекунад. (Қ ҶТ аз 12.01.2010с, №591).

2. Мақомоти ваколатдор дигар ваколатҳое, ки ҳамин Қонун ва қонунҳои дигари Ҷумҳурии Тоҷикистон муайян менамоянд, анҷом медиҳад. (Қ ҶТ аз 12.01.2010с, №591).

Моддаи 8. Фиристодани коргарони муҳочир барои кор ба хориҷа

1. Давлат мусоидат менамояд, ки коргарони муҳочир – шаҳрвандони Ҷумҳурии Тоҷикистонро ба таври муташаккилона ва бо розигии онҳо танҳо ба он кишварҳое фиристодашаванд, ки дар он ҷо ҳуқуқҳояшон ҳифз карда мешаванд.

2. Кафолати ҳифзи ҳуқуқҳои коргарони муҳочир дар хориҷа барои давлат ҳолатҳои зерин шуда метавонанд:

-дар давлати ҷои кор мавҷуд будани қонунгузориӣ меҳнатӣ ва иҷтимоии ҳуқуқҳои коргарони муҳочирро ҳифзкунанда;

-иштироки давлати ҷои кор дар созишномаҳои байналмилалӣ, эъломияҳо ва катъномаҳое, ки ба ҳифзи ҳуқуқҳои коргарони муҳочир иртибот доранд;

-мавҷуд будани шартномаҳои дутарафа ё бисёртарафаи давлати ҷои кор бо Ҷумҳурии Тоҷикистон дар бораи ҳифзи ҳуқуқҳои коргарони муҳочир дар хориҷа;

-қабули тадбирҳои амалии мусбӣ оид ба ҳифзи ҳуқуқҳои коргарони муҳочир аз тарафи давлати ҷои кор.

Моддаи 8¹. Тартиби фиристодан ва ҷалб намудани қувваи корӣ

Аз ҷониби субъектҳои хоҷагидориӣ Ҷумҳурии Тоҷикистон анҷом додани ҷаъолияти оид ба таъминкунии шаҳрвандони Ҷумҳурии Тоҷикистон бо ҷои кор дар хориҷа ва ҷалб намудани қувваи кории хориҷӣ ба Ҷумҳурии Тоҷикистон дар асоси иҷозатномаи (литсензия) аз ҷониби мақомоти ваколатдори Ҷумҳурии Тоҷикистон додашаванда, мутобиқи Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи иҷозатномадиҳӣ ба баъзе намудҳои ҷаъолият» сурат мегирад. (Қ ҶТ аз 12.01.2010с, №591).

Моддаи 8². Тартиби рафту омади коргарони муҳочир

1. Шаҳрвандони Ҷумҳурии Тоҷикистон, ки барои машғул шудан ба кори музнок ба хориҷа сафар мекунанд, бояд бо худ шартномаи (қарордоди) меҳнатии бо корфармо басташуда, шиносномаи хориҷии тибқи тартиби муқарраргардида дар мақомоти корҳои дохилӣ ба расмият даровардашуда ва дар мавриди зарурӣ равониди намоёндагии дипломатӣ ё идораи консулгарии давлати ҷои кор додашударо дошта бошанд.

2. Тартиби ҷалби коргарони муҳочир, талаботи синну соли ва дигар талабот нисбат ба онҳо тибқи қонунҳои давлати ҷои кор ва шартномаҳои байналмилалӣ Ҷумҳурии Тоҷикистон муқаррар карда мешаванд.

3. Коргарони муҳочир барои кор ба Ҷумҳурии Тоҷикистон тибқи равониде, ки мутобиқи тартиби муқаррарнамудаи намоёндагиҳои дипломатӣ ё муассисаҳои консулгарии Ҷумҳурии Тоҷикистон дар хориҷа дода шудаанд, сафар менамоянд.

4. Раводид метавонад дар сурати пешниҳоди санадҳои тасдиқунандаи сабабҳои узрнокӣ истифода набурдани он (беморӣ, ҳолатҳои фавқуллода ва ғайра) ва нигоҳ доштани ҷои кор, тибқи шартномаи (қарордоди) меҳнатии бо корфармо басташуда аз тарафи мақомоти ваколатдори Ҷумҳурии Тоҷикистон дароз карда шавад. Тартиби дароз кардани раводид аз ҷониби Вазорати корҳои хориҷии Ҷумҳурии Тоҷикистон муайян карда мешавад.

5. Коргарони муҳоҷири ба Ҷумҳурии Тоҷикистон омада, бояд тибқи тартиби муқарраргардида дар мақомоти корҳои дохилӣ вобаста ба маҳалли истиқомати муваққатӣ дар асоси пешниҳоди хаттии **шахсони воқеӣ ё ҳуқуқӣ** ба қайд гирифта шаванд. **(Қ ҶТ аз 12.01.2010с, №591).**

6. Коргарони муҳоҷир ва аъзои оилаи онҳо ҳуқуқи озодона тарқ намудани Ҷумҳурии Тоҷикистон ва бозгашт ба онро доранд.

7. Бо гузашти меҳлати амали шартномаи (қарордоди) меҳнатӣ коргарони муҳоҷир ва аъзои оилаи онҳо вазифадоранд, ки давлати ҷои корро тарқ намоянд.

Моддаи 8³. Шартномаи (қарордоди) меҳнатӣ

1. Муносибатҳои меҳнатии коргари муҳоҷир бо корфармо тавассути шартномаи (қарордоди) меҳнатӣ ба расмӣ дароварда шуда, бояд маълумоти зайлро дар бар гирад:

- меҳлати амали он, хусусият ва ҷои кори музднок, шароити меҳнат ва тартиби додани музди он, аз ҷумла барои кори шабона, кор дар резҳои истироҳат ва резҳои ид;

- андозаи мукофотпулӣ, иловапулиҳо ва нигоҳ доштани маблағ аз музди меҳнат;

- ҳуқуқҳо, еҳдадорӣҳо ва масъулияти тарафҳо, тартиб ва шароити бекор кардан ё дароз кардани шартномаи (қарордоди) меҳнатӣ;

- ташкили тағйири макон, таъминот бо озуқа, истиқомат, хизматрасонии тиббии коргарони муҳоҷир ва аъзои оилаи ӯ;

- тартиб ва шартҳои суғуртаи иҷтимоии коргари муҳоҷир;

- тартиби ҷуброни зарари ба саломатии коргари муҳоҷир дар ҷараёни ғайриқонунии меҳнатии музднокаш расонидашуда ва дигар қарорҳои иҷтимоӣ.

2. Корфармои Ҷумҳурии Тоҷикистон вазифадор аст, шартномаи (қарордоди) меҳнатии басташударо дар мақомоти минтақавии муҳоҷират ба қайд гузорад.

3. Як нусхаи шартномаи (қарордоди) меҳнатӣ то сафар намудан ба давлати ҷои кор ба коргари муҳоҷир супорида мешавад.

Моддаи 8⁴. Додани иҷозат барои кор дар Ҷумҳурии Тоҷикистон

Тартиби додани иҷозат барои корро ба шахрвандони хориҷӣ ва шахсони бешахрванде, ки дар Ҷумҳурии Тоҷикистон ғайриқонунии меҳнатӣ анҷом медиҳанд, Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон муайян менамояд. **(Қ ҶТ аз 12.01.2010с, №591).**

Моддаи 9. Муқаррар намудани квотаҳои муҳоҷирати хориҷӣ ва ҷалби қувваи кории хориҷӣ

Квотаи муҳоҷирати хориҷӣ ва ҷалби қувваи кории хориҷиро ба Ҷумҳурии

Тоҷикистон барои ҳар як соли тақвими Президентии Ҷумҳурии Тоҷикистон тибқи пешниҳоди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон муқаррар менамояд.

Моддаи 9¹. Ҳисоботи оморӣ ва ахборот дар бораи муҳоҷират

1. Тартиби пешниҳоди ҳисоботи оморӣ оид ба муҳоҷирати меҳнатии шаҳрвандони Ҷумҳурии Тоҷикистон ба хориҷа ва бозгашт аз хориҷа ва оид ба ҷалб намудани шаҳрвандони хориҷӣ ва шахсони бешаҳрвандро ба фаъолияти меҳнатӣ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон муайян менамояд. (Қ ҚТ аз 12.01.2010с, №591).

2. Мақомоти ваколатдор бе музד бо мақомоти давлатии манфиатдор санадҳои ҳисоботӣ ва дигар маълумотро, ки барои иҷрои фаъолиятҳои онҳо зарур мебошанд, мубодила мекунад. (Қ ҚТ аз 12.01.2010с, №591).

3. Мақомоти ваколатдор наشري ҳисоботи оморӣ ва маводҳои ахборотиро дар бораи вазъияти муҳоҷирати меҳнатӣ ба хориҷа ва муҳоҷират, талабот ва пешниҳоди муҳоҷирати меҳнатӣ ба хориҷа, имконияти бо кор таъминкунӣ, тадбирҳои интиҳоби касбу ҳунаро таъмин менамояд. (Қ ҚТ аз 12.01.2010с, №591).

Моддаи 9². Таҳвили маблағҳои пулӣ

Коргарони муҳоҷире, ки дар Ҷумҳурии Тоҷикистон ба фаъолияти меҳнатии муздноқ машғуланд, метавонанд маблағҳои пулии бадастоварда ва пасандозашонро ба ҳудуди давлати тарқ намудаашон тибқи қонунгузориҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон ва шартномаҳои байналмилалӣ Ҷумҳурии Тоҷикистон таҳвил намоянд.

Моддаи 10. Ҳуқуқ ва вазифаҳои муҳоҷирони хориҷӣ

Шахсе, ки муҳоҷири хориҷӣ эътироф шудааст ва иҷозат барои истиқомат дар Ҷумҳурии Тоҷикистон гирифтааст, аз ҳуқуқ ва озодиҳои муқарраркардаи қонунгузориҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон истифода мебарад, инчунин барои еҳдадорӣҳои пешбиникардаи қонунҳо ё шартномаҳои байналмилалӣ Ҷумҳурии Тоҷикистон вазифадор аст. (Қ ҚТ аз 12.01.2010с, №591).

Моддаи 11. Шахсе, ки муҳоҷири хориҷӣ намебошанд

1. Вазъи ҳуқуқии муҳоҷири хориҷӣ ба шаҳрвандони хориҷӣ ё шахси бешаҳрвандӣ, ки дар Ҷумҳурии Тоҷикистон мебошанд дода намешаванд, агар онҳо: (Қ ҚТ аз 12.01.2010с, №591).

- хизмати ҳарбиро дар қисмҳои ҳарбие, ки дар қаламрави Ҷумҳурии Тоҷикистон воқеъ гардидаанд, адо намоянд;

- дар ҳайати намоёндагӣҳои дипломатӣ ва ташкилотҳои байналмилалӣ бошанд;

- дар Ҷумҳурии Тоҷикистон таҳсили илм мекарда бошанд ё худ дар истеҳсолот ба қоромезӣ машғул бошанд;

- тибқи шартномаҳои байналмилалӣ фаъолияти меҳнатиро анҷом меода бошанд;

- сайёҳ (турист), дар сафари хизматӣ, муҳоҷирони меҳнатии муваққатӣ (аз ҷумла варзишгарон, дастаҳои варзишгарон, ҳунарпешагон), ки ба тариқи транзит

мегузаранд, тоҷирон ё амонатгуздорон, сармоядорон бошанд;

- намояндагони воситаҳои ахбори оммавии хориҷӣ, радио ва телевизион, ки дар Ҷумҳурии Тоҷикистон акредитатсия шудаанд, бошанд;

- дар иттиҳодияҳои диние, ки дар Ҷумҳурии Тоҷикистон расман қайд гардидаанд, ба фаъолияти касбӣ машғул бошанд;

- ба Ҷумҳурии Тоҷикистон бо мақсади расонидани кемаки хайрия ва башардестона омада бошанд;

- аъзои сарнишини киштиҳои баҳриву дарёӣ, нақлиёти ҳавоӣ, роҳи оҳан ва автомобилӣ бошанд.

2. Вазъи ҳуқуқии шахсе, ки дар қисми якуми ҳамин модда зикр шудаанд, бо қонунҳо ва шартномаҳои байналмилалии Ҷумҳурии Тоҷикистон муайян карда мешаванд.

Моддаи 12. Тартиби муроҷиат ва баррасии дархости шахрванди хориҷӣ ё шахси бешаҳрванд дар бораи гирифтани иҷозат барои истиқомати доимӣ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон

1. Шаҳрвандони хориҷӣ ё шахсони бешаҳрванд метавонанд дар Ҷумҳурии Тоҷикистон доимӣ истиқомат кунанд, агар онҳо иҷозати дахлдори бо гувоҳномаи истиқомат дар Ҷумҳурии Тоҷикистон ба расмӣ даровардашударо дошта бошанд. (Қ ҶТ аз 12.01.2010с, №591).

2. Ариза оид ба додани иҷозат барои истиқомати доимӣ аз ҷониби шаҳрвандони хориҷӣ ва шахсони бешаҳрванд, ки муваққатан дар Ҷумҳурии Тоҷикистон қарор доранд, ба мақомоти ваколатдори давлатӣ оид ба муҳоҷирати меҳнатии маҳалли зисташон ва шахсони дар хориҷа истиқоматкунанда бошанд, ба намояндагии дипломатӣ ё муассисаи консулии Ҷумҳурии Тоҷикистон пешниҳод карда мешавад. (Қ ҶТ аз 12.01.2010с, №591).

3. Қарорро оид ба дархости шаҳрвандони хориҷӣ ва шахсони бешаҳрванд дар бораи ба онҳо додани иҷозат барои истиқомати доимӣ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон мақомоти ваколатдори давлатӣ оид ба муҳоҷирати меҳнатӣ қабул менамояд. (Қ ҶТ аз 12.01.2010с, №591).

4. Мӯҳлати баррасии мавод дар бораи додани иҷозат барои истиқомати доимӣ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон набояд аз як моҳ зиёд бошад. (Қ ҶТ аз 12.01.2010с, №591).

5. Қарор дар бораи додани иҷозат барои истиқомати доимии шаҳрвандони хориҷӣ ва шахсони бешаҳрванд дар Ҷумҳурии Тоҷикистон барои ба расмӣ даровардан ва ба онҳо додани гувоҳномаи истиқомат асос шуда метавонад. (Қ ҶТ аз 12.01.2010с, №591).

6. Қарор дар бораи рад намудани истиқомати доимии шаҳрвандони хориҷӣ ва шахсони бешаҳрванд дар Ҷумҳурии Тоҷикистон дар муддати се рӯз аз рӯзи қабули қарор ба аризадиҳандагон ба таври хаттӣ хабар дода мешавад. (Қ ҶТ аз 12.01.2010с, №591).

Моддаи 13. Ҷукуку еҳдадорихои шахсе, ки барои муҳоҷири хориҷӣ ва

муҳочир эътироф карданашон бо дархост мурочиат намудаанд

1. Ҳангоми бақайдгирии дархост дар бораи муҳочирони хориҷӣ ва муҳочир эътироф кардани **шахсе**, ки дархост додаанд ва дар қаламрави Ҷумҳурии Тоҷикистон мебошанд, онҳо ба маҳалли истиқомати муваққатии муҳочирони хориҷӣ, муҳочирон, аз ҷумла ба ҷои мустақилона интихобнамудаашон, ки ҳатман бо ҳадамоти дахлдори **мақомоти** ваколатдор мувофиқа шудааст, роҳхат мегиранд. **(Қ ҶТ аз 12.01.2010с, №591).**

2. То ҳаллу ҷасли масъалаи ҳамчун муҳочири хориҷӣ ё муҳочир эътироф кардани шахс, ки бо дархост мурочиат намудааст ва дар давраи таҳти баррасӣ қарор доштани дархост дар қаламрави Ҷумҳурии Тоҷикистон аз ҳуқуқҳои барои шахрвандони хориҷӣ ва **шахси** бешаҳрвандӣ пешбиниқардаи қонунҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон истифода мебарад ва дорои масъулият мебошад.

3. Дар мавриди эътироф нашудани шахс ҳамчун муҳочири хориҷӣ ва муҳочир ба вай дар давоми сӣ рез аз рези қабули қарор огоҳномаи ҳаттӣ дода мешавад.

4. Агар шахси мазкур берун аз қаламрави Ҷумҳурии Тоҷикистон бошад, ба вай огоҳномаи ҳаттӣ бо нишондоди сабабҳои эътироф нашудан ҳамчун муҳочири хориҷӣ ва муҳочир ва тартиби шикоят аз болои қарори қабулшуда фиристода мешавад.

5. Қарор дар бобати эътироф нашудани шахс ҳамчун муҳочири хориҷӣ ва муҳочир аз тарафи ин шахс дар **мақомоти** ваколатдори болоӣ ё бо тартиби судӣ дар меҳлати як моҳ пас аз гирифтани огоҳнома метавонад мавриди баррасӣ қарор гирад. **(Қ ҶТ аз 12.01.2010с, №591).**

6. Қарор оиди эътироф нагаштани шахс ҳамчун муҳочири хориҷӣ ва муҳочир инчунин ба **мақомоти** дахлдори умури дохилӣ барои ташкили баромада рафтани шахс аз ҳудуди Ҷумҳурии Тоҷикистон фиристода мешавад.

Моддаи 14. {укуку еҳдадорихои шахсе, ки барои репатриант, муҳочирони иҷборӣ ва реэмигрант эътироф карданашон бо дархост мурочиат намудаанд

1. То ҳал шудани масъалаи ҳамчун репатриант, муҳочири иҷборӣ ва реэмигрант эътироф кардани шахс, ки бо дархост мурочиат намудааст ва дар давраи таҳти баррасӣ қарор доштани дархост дар қаламрави Ҷумҳурии Тоҷикистон мебошад аз тамоми ҳуқуку еҳдадорихое, ки барои шахрвандони хориҷӣ ва **шахси** бешаҳрвандӣ қонунҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон пешбинӣ кардааст истифода мебарад.

2. Шартҳои дар Ҷумҳурии Тоҷикистон дар маҳалли истиқомати муваққатии муҳочирон истиқомат кардани шахсе, ки дар бораи репатриант, реэмигрант, муҳочирони иҷборӣ эътироф карданашон бо дархост мурочиат намудаанд, тартиби пардохти хароҷоти хизмати коммуналӣ, ёрии тиббии расонидашаванда, фароҳам овардани дигар имтиёз ва ҷубронпулиҳо аз ҷониби {укумати Ҷумҳурии Тоҷикистон муайян карда мешаванд.

3. Шахси дар қаламрави Ҷумҳурии Тоҷикистон буда, ки репатриант, муҳочири иҷборӣ ва реэмигрант эътироф шуданаширо дархост кардааст, вазифадор аст:

- баъди гирифтани роҳхат ба маҳалли муваққатии суқунати муҳочирон дар давоми як моҳ ба он ҷо ҳозир шавад ва агар ҷои суқунатро мустақилона интихоб карда бошад, барои ин розигии умури дахлдори **мақомоти** ваколатдор оид ба

идораи раванди муҳоҷират зарур аст; (**Қ ҶТ аз 12.01.2010с, №591**).

- тартиби муқарраргардидаи сукунатро дар маҳалли зисти муваққати муҳоҷирон риоя намояд;

- ба талаби мақомоти ниғаҳдории тандурустӣ муоинаи тиббӣ гузарад, худро эм кунонад, табобат ёбад, ҳамчунин дастурҳои мақомоти ниғаҳдории тандурустиро ба ҷо оварад;

- ба умури дахлдори **мақомоти** ваколатдор оид ба идораи раванди муҳоҷират маълумот заруриро барои баррасии ин дархост хабар диҳад. (**Қ ҶТ аз 12.01.2010с, №591**).

Моддаи 15. Тартиби репатриант, муҳоҷирони иҷборӣ, реэмигрант эътироф кардани ашхос

1. Қарори репатриант, муҳоҷири иҷборӣ, реэмигрант эътироф намудани шахс аз ҷониби хадамоти дахлдори минтақавии **мақомоти** ваколатдор дар давоми сӣ рези баъди бақайдгири дархост дар бораи репатриант, муҳоҷири иҷборӣ, реэмигрант эътироф намудани шахс қабул карда мешавад.

2. Ба шахсе, ки репатриант, муҳоҷири иҷборӣ, реэмигрант эътироф шудааст шаҳодатномаи дахлдор дода мешавад.

3. Дар сурати репатриант, муҳоҷири иҷборӣ, реэмигрант эътироф нашудани шахс е дар меҳлати сӣ рези баъди қабули қарор ба таври хаттӣ огоҳ карда мешавад. Агар шахси зикршуда берун аз ҳудуди Ҷумҳурии Тоҷикистон бошад, дар он ҳолат ба е бо зикри сабаби рад ва тартиби шикоят кардани қарори қабулгардида ба таври хаттӣ огоҳнома ирсол карда мешавад.

4. Оид ба қарори репатриант, муҳоҷири иҷборӣ ва реэмигрант эътироф нашудани шахс метавонад дар тули як моҳи баъди гирифтани огоҳномаи хаттӣ ба **мақомоти** ваколатдори болоӣ тибқи тартиби судӣ шикоят арз намояд.

5. Қарори дар бораи репатриант, муҳоҷири иҷборӣ, реэмигрант эътироф нашудани шахс, ки эътибори қонунӣ пайдо кардааст, ҳамчунин ба **мақомоти** дахлдори корҳои дохилӣ чиҳати ташкили аз қаламрави Ҷумҳурии Тоҷикистон баровардани шахсе, ки ҷавоби рад гирифтааст, фиристода мешавад.

Моддаи 16. Муҳоҷирати оилавии хориҷиён

1. **Шахсе**, ки оилаи муҳоҷири хориҷиро ташкил медиҳанд – шавҳар (зан), **падару модари** онҳо ва фарзандони таҳти таъминоти шавҳар (зан) қарордошта, аз ҷумла писархондҳо (духтархондҳо), инчунин бародарону хоҳарони ноболиғи бе падару модар ё худ бе васӣ ва дигар хешу табори корношоёми таҳти таъминоти шавҳар (зан) буда, ки барои таъмини онҳо дар маҳалли пештараи истиқомат еҳдадор буданд, мебошанд. (**ҚҶТ аз 31.12.08с, №470**).

2. Ба Ҷумҳурии Тоҷикистон ҳичрат намудани кедакони то синни ҳаждаҳсола бо розигии **падару модари** ва падархонд (модархонд, васиён ё сарпарасторони) онҳо ҳал карда мешавад. Дар айни замон барои кедакони синни аз чордаҳ то ҳаждаҳсола розиномаи ба тариқи нотариалӣ тасдиқшудаи онҳо пешниҳод карда мешавад. (**ҚҶТ аз 31.12.08с, №470**).

Моддаи 17. Муҳоҷирати коллективонаи хориҷиён

Муҳоҷирати коллективонаи хориҷиён мутобиқи қарори {укумати Ҷумҳурии Тоҷикистон дар бораи муташаққилона кечонидани **шахсе**, ки хоҳиши ба тариқи коллективона ба ватани аҷдодиашон баргаштанро изҳор кардаанд, сурат мегирад.

Моддаи 18. Тартиби ҳиҷрати муҳоҷирони хориҷӣ ба Ҷумҳурии Тоҷикистон

Тартиби ба расмӣ даровардани ҳиҷрати муҳоҷирони хориҷӣ ба қаламрави Ҷумҳурии Тоҷикистон аз ҷониби {укумати Ҷумҳурии Тоҷикистон муайян мешавад.

Моддаи 19. Асосҳои ба шахрванди хориҷӣ ва шахси бешахрвандӣ рад кардани ҳиҷрат ба Ҷумҳурии Тоҷикистон

{иҷрати шахрванди хориҷӣ ва шахси бешахрвандӣ ба Ҷумҳурии Тоҷикистон дар ҳолатҳои зерин иҷозат дода намешавад:

- 1) агар ӯ зидди сулҳ ва амнияти башар ҷинойт содир карда бошад;
- 2) агар ӯ хусумати байнидавлатӣ, байналмиллӣ ва диниро барангезад;
- 3) агар ӯ дидаву дониста муқобили соҳибхитиёри ва истиқлолияти Ҷумҳурии Тоҷикистон баромад кунад;
- 4) агар ӯ барои амали террористӣ маҳкум ё худ барои ҷинойти вазнин ва махсусан вазнини қаблан содиркардааш доғӣ суди дошта бошад;
- 5) агар ӯ ҳангоми пешниҳоди дархост дар хусуси ҳиҷрат дар бораи худ маълумоти бардуруг дода бошад ё ҳуҷҷатҳои заруриро пешниҳод накарда бошад;
- 6) агар ӯ қаблан аз Ҷумҳурии Тоҷикистон ронда шуда бошад;
- 7) агар дар вақти будубоши қаблӣ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон аз ҷониби ӯ ҳодисаҳои вайрон кардани қонунгузорӣ ва дигар **санадҳои меъёрии ҳуқуқии Ҷумҳурии Тоҷикистон** муқаррар гардида бошад;
- 8) агар ин барои ҳифзи ҳуқуқ ва манфиатҳои қонунии шахрвандони Ҷумҳурии Тоҷикистон зарур бошад;
- 9) агар амалҳои ӯ ба саломатии аҳоли ва тартиботи ҷамъиятии Ҷумҳурии Тоҷикистон таҳдид намоёнд; (Қ ҶТ аз 12.01.2010с, №591).
- 10) агар амалҳои ӯ ба амнияти миллӣ ва истиқлолияти иқтисодии Ҷумҳурии Тоҷикистон хавф дошта бошанд; (Қ ҶТ аз 12.01.2010с, №591).
- 11) агар ба фаъолияти террористӣ ё дигар намуди фаъолияти экстремистӣ, хариду фурӯши одамон, яроқу аслиҳа ва маводи тарканда, муомилоти ғайриқонунии маводи нашъадор, воситаҳои психотропӣ ва прекурсорҳои онҳо, ташкили муҳоҷирати ғайриқонунӣ ва дигар кирдорҳои ғайриқонунӣ, ки ба мудофияи давлат, амният ё тартиботи ҷамъиятӣ зарар мерасонанд, иштирок дошта бошад. (Қ ҶТ аз 12.01.2010с, №591).

Моддаи 20. Ҳуҷҷатҳои тасдиқкунандаи ҳуқуқи истиқомати доимии шахрвандони хориҷӣ ва шахсони бешахрванд дар Ҷумҳурии Тоҷикистон

Ба шахрвандони хориҷӣ ва шахсони бешахрванде, ки барои истиқомати доимӣ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон иҷозати мақомоти ваколатдорро гирифтаанд, аз ҷониби мақомоти қорҳои дохилӣ иҷозат барои истиқомат ва ба шахсони бешахрванд бошад, шаҳодатномаи шахси бешахрванд дода

мешавад, ки намунаи онро Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон муайян мекунад. (Қ ҶТ аз 12.01.2010с, №591).

Моддаи 21. Асосҳои рад намудани додани иҷозат барои истиқомат ва шаҳодатномаи шахси бешаҳрванд (Қ ҶТ аз 12.01.2010с, №591).

1. Додани иҷозат барои истиқомат ва шаҳодатномаи шахси бешаҳрванд ба **шахси** зерин рад шуданаш мумкин аст: (Қ ҶТ аз 12.01.2010с, №591).

- 1) ба муҳоҷири ғайриқонунии хориҷӣ;
- 2) ба **шахсе**, ки аз ҳабс озод шуданду маҳалли истиқомати доимии онҳо то содир кардани ҷиноят берун аз ҳудуди Ҷумҳурии Тоҷикистон буд;
- 3) ба шахсе, ки зидди инсоният ҷиноят содир кардаанд;
- 4) ба **шахси** мубталои беморие, ки он метавонад дар қаламрави Ҷумҳурии Тоҷикистон боиси сироят гардад;

5) **шахсе**, ки қонунгузорию дар бораи ҳолати ҳуқуқии шаҳрвандони хориҷӣ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон вайрон мекунад, дар асоси қарори дахлдори мақомоти ваколатдор, мақомотҳои корҳои дохилӣ ва **амнияти миллии** Ҷумҳурии Тоҷикистон бо тартибе, ки Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон муқаррар кардааст. (ҚҶТ аз 31.12.08с, №470).

2. Оид ба радди додани **иҷозат барои истиқомат ва шаҳодатномаи шахси бешаҳрванд** ба мақомоти ваколатдори болоӣ ё суд шикоят кардан мумкин аст. (Қ ҶТ аз 12.01.2010с, №591).

Моддаи 22. Шахсе, ки репатриант мебошад

1. **Вазъи ҳуқуқии** репатриант ба гурӯҳи **шахси** миллати таҳҷой, ки қурбони ҷазоҳои оммавии сиёсӣ мебошанд, ҳамчунин ба ҳешу авлоди онҳо дода мешавад. (Қ ҶТ аз 12.01.2010с, №591).

2. **Шахси** зайл ҳешу авлоди репатриантҳо доништа мешаванд:

- фарзандон (аз ҷумла писархондҳо), шавҳари (зани) репатриант;
- бародарон ва хоҳарони репатриант;
- набера ва аберағони репатриант;
- оилаҳое, ки фарзандон, наберагон ва аберағони болиғи репатриант бунёд кардаанд. Қарори репатриант эътироф намудани шахсро **мақомоти** ваколатдор дар давоми сӣ рези баъди бақайдгири дархост дар бораи репатриант эътироф намудани шахс қабул мекунад. (Қ ҶТ аз 12.01.2010с, №591).

Моддаи 23. Имтиёзҳо ва ҷубронпулиҳое, ки ба репатриантҳо дода мешаванд

Давлат барои репатриатсияи **шахси** воқеӣ ба ватани аҷдодӣ, ҷобачокунӣ, мутобиқшавии онҳо шароити имтиёзнок муҳайё мекунад ва таъминоти зайлро анҷом медиҳад:

- 1) худашон ва амволи онҳоро бепул ба маҳалли истиқомати муваққатии муҳоҷирон ё маҳалли истиқомати доимӣ мерасонад;
- 2) ҳифзи давлатии интиқоли маблағи пулиро дар Ҷумҳурии Тоҷикистон ва ҳуқуқи мерос гирифтани онро таъмин менамояд;
- 3) барои ба кор таъмин шудан, дар сурати ғайриимкон будани таъмин бо кор,

сарфи назар аз меҳлати истиқомат вобаста ба бекорӣ ба гирифтани кемакпулӣ кемак мерасонад;

4) пардохти нафақа ва кемакпулиҳоро мутобиқи қонунҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон таъмин менамояд;

5) пардохти кемакпулиҳои якваста, ҷудо намудани қитъаҳои замин ва қарзҳои имтиёзноки дарозмуддат барои сохтмони манзил ва ташкили хоҷагиҳоро тибқи тартиби аз ҷониби {укумати Ҷумҳурии Тоҷикистон муқарраршуда анҷом медиҳад;

6) мутобиқи қонунҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон дигар имтиёзҳоро фароҳам меорад.

Моддаи 24. Тартиби ба расмият даровардан ва маблағгузориҳои ҳиҷрати эмигрантҳо

1. Тартиби ба расмият даровардани ҳиҷрати эмигрантҳо аз ҷониби {укумати Ҷумҳурии Тоҷикистон муайян карда мешавад.

2. Маблағгузориҳои хароҷоти ҳиҷрати шаҳрвандон аз Ҷумҳурии Тоҷикистон барои истиқомати доимӣ ба дигар кишварҳо аз ҳисоби маблағи ҳуди эмигрантҳо сурат мегирад ва инчунин аз ҳисоби дигар манбаъҳо низ анҷом додан мумкин аст агар он хилофи қонунҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон набошад.

3. Шаҳрвандони Ҷумҳурии Тоҷикистон, ки барои истиқомати доими ба дигар давлатҳо баромада мераванд, ҳуқуқ доранд, ки аз ҳисоби хеш амволи худ ва амволи аъзоёни оилаашонро мувофиқи қонунгузориҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон баранд.

4. Аз ҷониби шаҳрвандон аз қаламрави Ҷумҳурии Тоҷикистон баровардани ашъёҳое, ки аҳамияти фарҳангӣ ва таърихӣ барои давлат доранд, баровардани онҳо мувофиқи қонунгузориҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон ва созишномаҳои байнидавлатӣ танзим мегардад.

Моддаи 25. Асосҳои рад кардани ҳиҷрат аз Ҷумҳурии Тоҷикистон

Ба шаҳрванди Ҷумҳурии Тоҷикистон дар ҳолатҳои зерин ҳиҷратро рад кардан мумкин аст, агар ӯ:

1) аз маълумоти дорой сирри давлатӣ ё дигар нави сирри тибқи қонун ҳифзшаванда огоҳ, бошад;

2) дар содир кардани ҷиноят ҳамчун гумонбар дастгир ё ба сифати айбдоршаванда ҷалб шуда бошад – то қабул намудани қарор вобаста ба парванда ё эътибори қонунӣ пайдо кардани ҳукми суд;

3) барои содир намудани ҷиноят маҳкум шуда бошад - то адои муҳлати ҷазо;

4) дар хизмати ҳарбии ҳатмӣ бошад - то анҷоми меҳлати адои ин хизмат;

5) ҳангоми ба расмият даровардани ҳуҷҷатҳо ҷиҳати ҳиҷрат аз Ҷумҳурии Тоҷикистон дидаву доништа дар бораи худ маълумоти бардуруғ дода бошад - то аз ҷониби мақомоте, ки ҷунин аснодро ба расмият медарорад, ҳал гардидани ин масъала, вале на зиёда аз як моҳ;

6) аз иҷрои еҳдадорӣҳое, ки суд ба зиммаи ӯ гузоштааст саркашӣ кунад - то иҷрои еҳдадорӣҳо;

7) нисбат ба ӯ ба суд даъвои шаҳрвандӣ пешниҳод шуда бошад - то анҷоми

истеҳсолоти парванда.

Моддаи 26. Масъулият барои ғайриқонунӣ даромадан ба ҳудуди Ҷумҳурии Тоҷикистон ва ғайри қонунӣ баромадан аз ҳудуди Ҷумҳурии Тоҷикистон

Масъулият барои ғайриқонунӣ дохил шудани хориҷиён ва шахсони бешаҳрвандӣ ба ҳудуди Ҷумҳурии Тоҷикистон ва ё ғайриқонунӣ аз Ҷумҳурии Тоҷикистон баромадани шаҳрвандони Ҷумҳурии Тоҷикистон бо қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон муайян карда мешавад.

Моддаи 27. Ҷавобгарӣ барои вайрон кардани Қонуни мазкур

Шахсони воқеӣ ва ҳуқуқӣ барои вайрон кардани Қонуни мазкур мутобиқи қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон ба ҷавобгарӣ кашида мешаванд. (ҚҶТ аз 31.12.08с №470).

**Президенти
РАҲМОНОВ**

**Ҷумҳурии Тоҷикистон
ш. Душанбе, 11 декабри соли 1999,
№881**

Э.